

Dr. Rudolf Steiner:

Návrh zásad Anthroposofické společnosti 1912

Motto: Moudrost je jen v pravdě.

K uspokojivému a zdravému utváření života potřebuje lidská povaha poznání a péči své vlastní nadmyslové podstaty a nadmyslové podstaty mimolidského světa. K takovému cíli nemohou vést přírodovědecká bádání novější doby, přestože jsou povolána v rámci svých úkolů a svých hranic vykonat něco nesmírně velikého pro lidskou kulturu. Anthroposofická společnost bude tento cíl sledovat podporou pravého a zdravého bádání zaměřeného na nadmyslno a péčí jeho vlivu na uspořádání lidského života. Pravé duchovní bádání a z něho vyplývající smýšlení má dát společnosti její charakter, který se může vyjádřit následujícími směrnicemi:

1. Ve Společnosti mohou bratrsky spolupůsobit všichni lidé, kteří pokládají za základnu láskyplného spolupůsobení společné duchovno ve všech lidských duších, ať jsou rozličné pokud se týče víry, národnosti, stavu, pohlaví atd.
2. Je třeba podporovat prozkoumání nadmyslna skrytého ve všem smyslovém a sloužit šíření pravé duchovní vědy.
3. Je třeba pěstovat poznávání jádra pravdy v různých světových názorech národů i dob.

První z těchto tří směrnic potřebuje Anthroposofická společnost, poněvadž vysoké duchovní cíle poznání mohou být lidmi společně sledovány, jen když bratrské smýšlení překlene rozpory, které příliš snadno vyplývají ze všeho, co lidi dělí v myšlení, víře, ve zvláštních životních zájmech. Toto odlišující nikdy nebude rušit spolupráci, jestliže její základnou bude společné duchovno ve všech lidských duších, a tudíž to odlišující zůstane uvnitř Společnosti nedotčeno a ve své jednotě plně respektováno. Takto připravovaná bude Společnost smýšlením, kterého je jí samotné třeba, usilovat o ideál lidského soužití, jež při naprosté úctě k myšlení a cítění jednotlivce najde přece jen půdu, na níž se může dařit vzájemné lásce a bratrství. Svůj duchovní cíl bude moci Společnost dosáhnout jenom tehdy, když se tak její členové budou věnovat životnímu ideálu, který může být všeobecně lidským ideálem vedení života. Společnost musí být zcela vzdálená od toho, aby působila pro nebo proti tomu nebo onomu směru víry, protože se chce věnovat duchovnímu bádání, nikoli však nějakému vyznání. Proto je jí vzdálená každá náboženská propaganda. Nebude však proti takové nikdy bojovat. Stejně tak jsou z činnosti Společnosti přísně vyloučené všechny druhy politické nebo sociálně politické působnosti.

Její práce je věnována cestám a prostředkům, které mohou člověku sloužit ve smyslu vývoje naší doby a přivedou velké záhadné otázky lidského bytí k takovému řešení, které rozšíří bádání o smyslovosti k nadmyslnu, aniž přijdou na taková scetí, která nepostačí pravému smyslu pro pravdu. Ukáže, že lidstvo je v současnosti schopné takového duchovní bádání, že toto bádání vede do nadmyslového světa a že péče o ně a jeho šíření může být úkolem společnosti stejně tak jako nějaká jiná věda. Nejušlechtlejší plody lidského duchovního vývoje, různé světové názory a vyznání národů a dob nesleduje toto duchovní bádání podle hodnoty jejich vyznání, ale pokud v nich je vyjádřen zápas lidstva o velké duchovní otázky bytí. Proto nebude moci být základní charakter společnosti doložen označením převzatým z nějakého speciálního vyznání. Když je například věnována péče zkoumání Kristova impulsu ve vývoji lidstva duchovním bádáním, tak se to neděje ve smyslu nějakého náboženského vyznání, ale tak, že vyznavač jednoho každého náboženského směru se může postavit k příslušnému duchovně vědeckému výsledku tak, jako se staví třeba vyznavač hinduistického náboženství nebo buddhismu ke koperníkovské astronomii, přestože to není v jeho náboženských dokladech. Kristův impuls se jako výsledek bádání uplatňuje tak, jak jej může přijmout každý příslušník nějakého náboženského vyznání, nejen vyznavač křesťanství.

K založení Společnosti došlo tak, že zakládající výbor tří osobností, totiž dr. Carl Unger, slečna Marie von Sivers a Michael Bauer, převzal nejprve celkové vedení Anthroposofické společnosti. Mají po boku představenstvo, které platí především za zakládající představenstvo.

Členové zakládajícího výboru budou jmenovat důvěrníky, kteří budou mít na starosti přijímat od členů přihlášky, a kteří převezmou vůči představenstvu záruku za členy jimi navržené.

Ke jmenování důvěrníka dojde buď z iniciativy zakládajícího výboru, nebo se provede tak, že jeden člen bude označen sedmi jinými členy nebo osobnostmi, které žádají o přijetí, jako jejich zástupce a bude jako takový uznán ústředním výborem. Členství se bude získávat přihláškou buď přímo u představenstva nebo u jednoho z důvěrníků. Členství bude uznáno pouze ústředním představenstvem, především označenými třemi zakladateli.

Doplnění představenstva případně výboru se uskuteční kooptováním provedeným tímto výborem samým, a návrhy se mohou pro to dělat na členských shromážděních svolávaných každoročně.

Práce Společnosti probíhá ve svobodných skupinách, které se mohou tvořit nezávisle ve všech zemích světa na každém místě. Tyto skupiny se budou moci tvořit jednotlivě nebo se mohou spojovat, budou moci tvořit spolky nebo volné svazy a tak dále, podle poměrů příslušných krajin, v nichž se vytvářejí. Anthroposofická společnost jako taková není spolek, její soudržnost nespočívá na spolkové organizaci a podobně, ale na pěstování duchovní vědy jako takové a členství nepodmiňuje nic

spolkového, ale například právo odebírat určité duchovně vědecké spisy, které jsou určeny jen pro členy, a podobně. Ve vnějším smyslu tedy nebude svaz Anthroposofické společnosti jiný, než jak by tomu bylo u anthropologické nebo jiné společnosti.

Každá pracovní skupina si vytváří své vlastní stanovy a tak dále a volí si své předsednictvo. Všeobecné členství, které musí být získáno každým členem, znamená, že ústřední představenstvo uznává každou jednotlivou osobnost jako náležející k Anthroposofické společnosti.

Stálé sídlo Anthroposofické společnosti bude předběžně Berlín. Vedení jednatelských záležitostí bude povinností členů ústředního představenstva sídlících v Berlíně. Toto jednatelské vedení nespočívá v ničem jiném než v opatřeních, která mohou sloužit duchovním cílům vysloveným nahoře.

Pro vedení Anthroposofické společnosti zaplatí každý člen jednorázový vstupní obnos 5 marek a trvalý roční příspěvek 6 marek. Ve zvláštních případech může dojít ke snížení ročního příspěvku.

Vyňato z: Dr. Carl Unger, „Aus der Gesichte der anthroposophischen Bewegung“ (Z dějin anthroposofického hnutí) v „Die Drei“, 1. roč., 5./6. sešit, Stuttgart 1921, s. 504 - 507.